

Alt Penedès

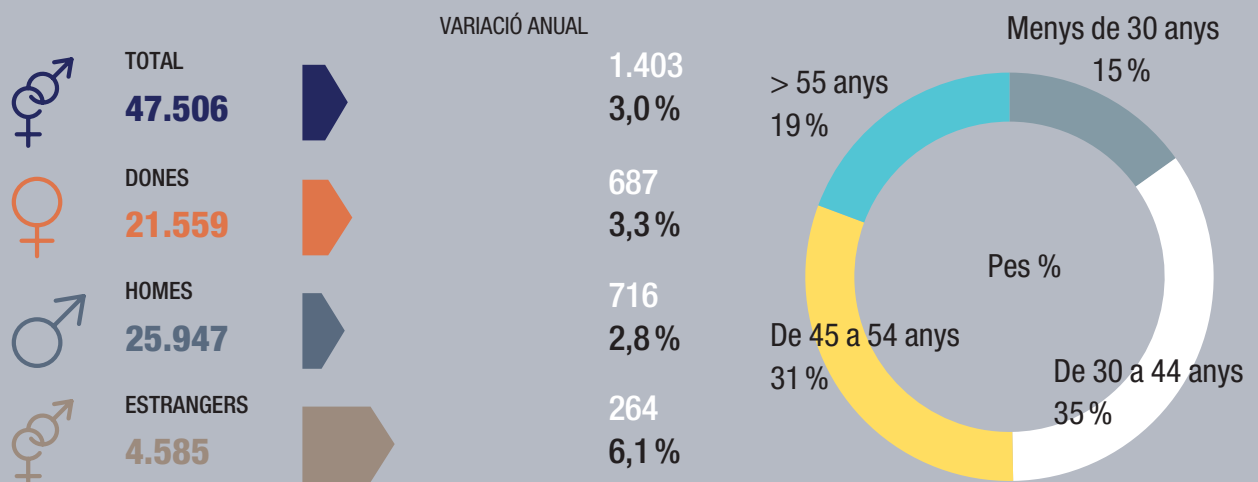

Resum executiu

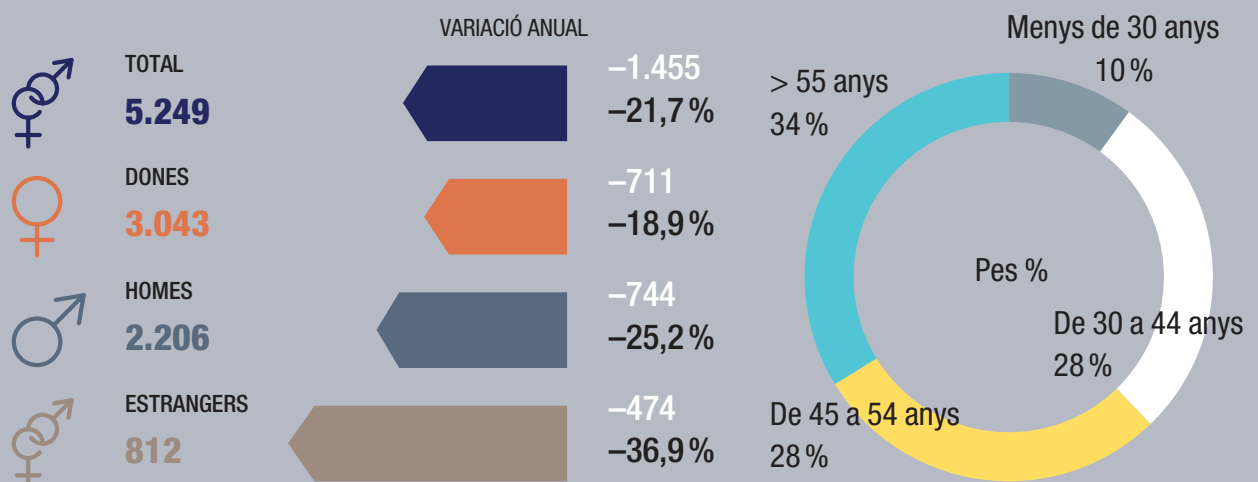
Després de l'evolució socioeconòmica negativa de l'any 2020, el 2021 ha comportat un retorn a la senda positiva en la majoria d'indicadors de la comarca. L'evolució del 2021 ha estat positiva en la majoria d'indicadors analitzats, si bé en molts casos s'ha situat lleugerament per sota de la dinàmica registrada al conjunt de la província. El nombre d'aturats registrats ha disminuït un 21,7 % anual (26,3 % a la província), i es destaca el sensible descens entre les persones de 55 anys i més (-0,5 %), en comparació amb la mitjana provincial (-7,7 %). La taxa d'atur registrat es redueix respecte l'any 2020 i se situa en el 10,5 % (10,1 % a la província).

La població ocupada resident a la comarca ha experimentat un augment interanual del 3,0 % (3,4 % a la província), amb una especial incidència en les persones de menys de 30 anys (11,4 %), mentre que les persones de 30 a 44 anys continuen amb una lleugera caiguda (-1,8 %). Pel que fa als llocs de treball de la comarca, l'increment ha estat del 2,9 % respecte un any abans (4,0 % a la província), destaquen els augments registrats en els subsectors del comerç al detall i en els serveis de menjar i begudes. Per tipologia, el treball assalariat (3,3 %) creix de forma més intensa que el treball autònom (1,3 %), mentre que el nombre d'empreses creix un 2,7 % (província 3,6 %).

Població ocupada registrada resident a la comarca. IVT 2021

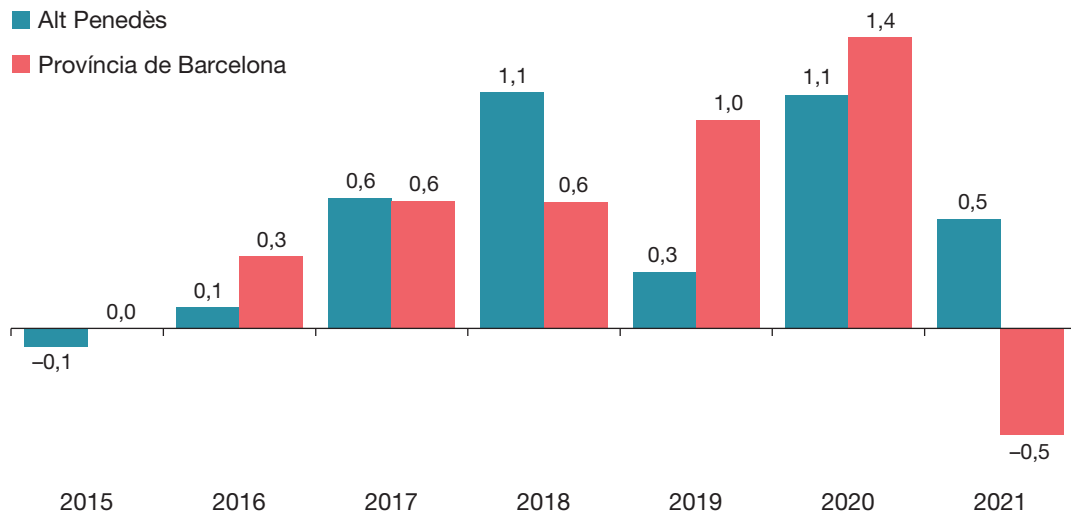
Població aturada registrada resident a la comarca. IVT 2021

La comarca de l'Alt Penedès està formada per vint-i-set municipis, els quals ocupen una superfície de 592,7 km², el 7,7 % de la superfície de la demarcació. Vilafranca del Penedès n'és la capital.

Gràfic 1

Taxes de variació de la població total, 2015-2021 (en percentatge)

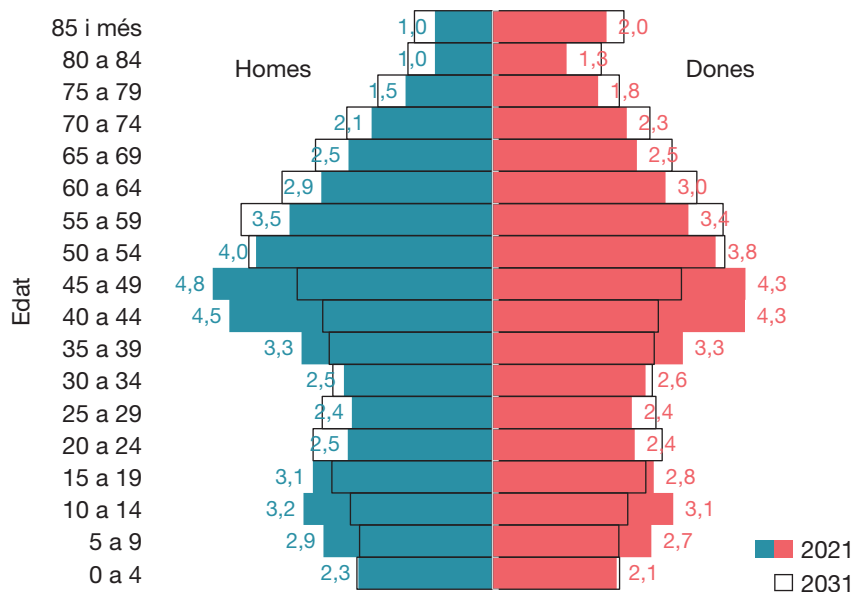

Font: Programa Hermes basat en dades del padró d'habitants de l'INE

La **població** a l'Alt Penedès ha augmentat el 0,5 % l'any 2021 (vegeu el gràfic 1), fins a situar-se en 110.177 habitants, un comportament diferenciat del de la província (-0,5 %), però més moderat que el creixement de l'any anterior. La població estrangera s'ha reduït en el mateix període (-2,4 %), destaca el descens de la població de nacionalitat marroquina (-5,9 %) i boliviana (-14,2 %), mentre augmenta la pakistanesa (20,8 %), entre d'altres. Vint municipis de la comarca guanyen població, d'entre els quals destaquen Olèrdola (79), Torrelles de Foix (81) i Olesa de Bonesvalls (83), entre d'altres.

Gràfic 2

Piràmide d'edats de l'Alt Penedès 2021-2031 (en percentatge)

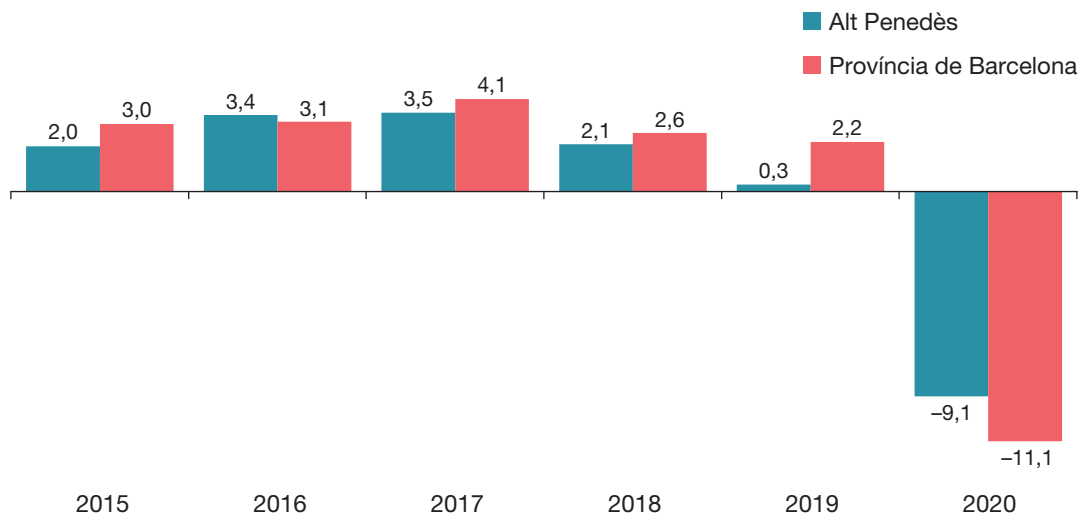

La població jove es continua reduint, aquest darrer any un -1,7 %, mentre la població més gran (de 65 anys i més) guanya pes, amb un augment de l'1,5 %.

Font: Programa Hermes basat en dades del padró d'habitants de l'INE

Gràfic 3

Taxes de variació real del Valor Afegit Brut (VAB) (en percentatge)

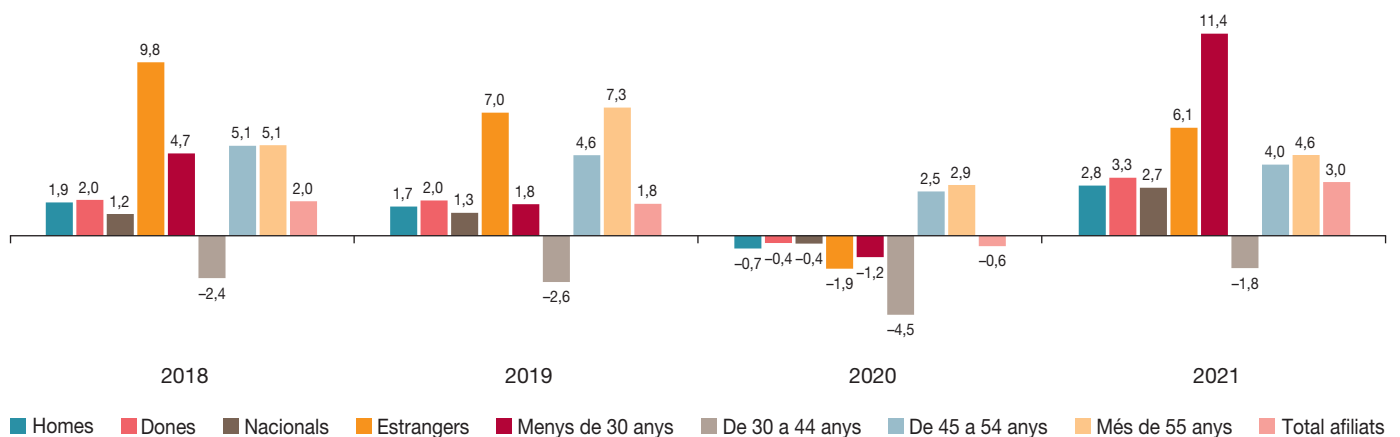
Font: BBVA, Anuari Econòmic Comarcal 2021

La població ocupada resident creix un 3,0 % en el 2021, un increment més moderat que el del conjunt de la província (3,4 %).

L'Anuari econòmic comarcal 2021, del BBVA, assigna a l'Alt Penedès una reducció del VAB del -9,1 % durant l'any 2020 (vegeu el gràfic 3). L'any 2021 l'ocupació registrada de la població resident a l'Alt Penedès (vegeu el gràfic 4) ha crescut un 3,0 %, amb un augment gairebé generalitzat en tots els grups d'edat, en ambdós gèneres i per nacionalitat, destaca l'increment entre els menors de 30 anys (11,4 %), i només registra una davallada entre les persones ocupades de 30 a 44 anys (-1,8 %). Així, l'any finalitza amb 47.506 persones ocupades, 1.403 més que l'any 2020.

Gràfic 4

Taxes de variació interanual de la població ocupada registrada. Alt Penedès (en percentatge)

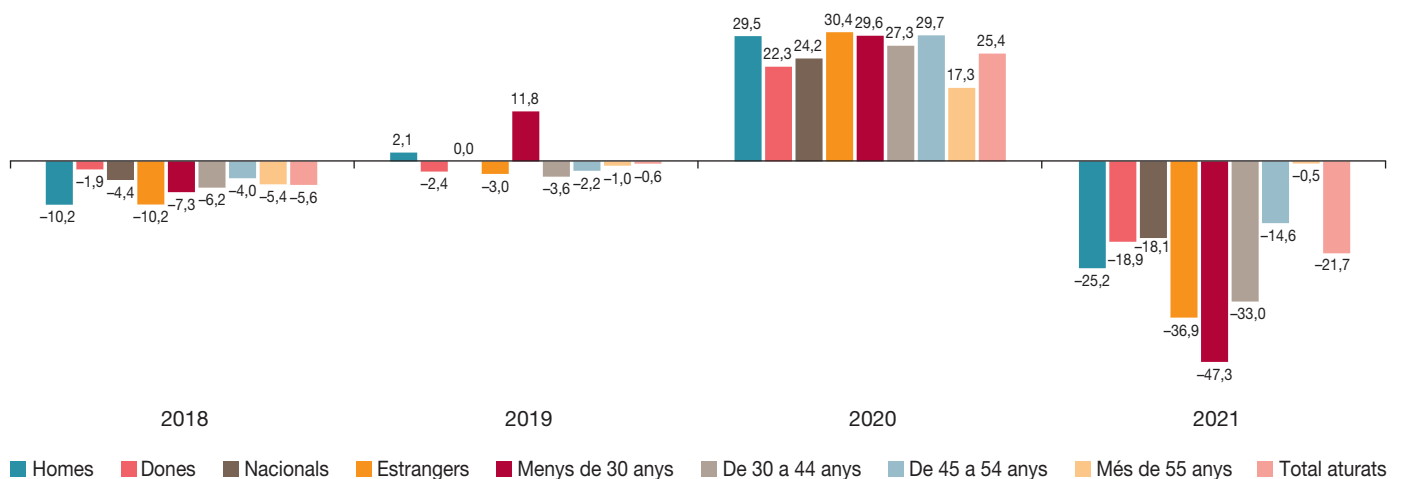
Font: Programa Hermes basat en dades de l'Idescat

El 2021 marca una important recuperació de l'atur registrat (vegeu el gràfic 5), que tanca l'any amb una reducció de 1.455 persones aturades menys, i se situa per sota dels nivells previs a la crisi de la covid-19, una xifra un -21,7 % inferior a un any abans (-26,3 % a la província). El nombre total de persones aturades registrades és de 5.249 i la taxa d'atur se situa en el 10,5 %, lleugerament per sobre que la de la demarcació (10,1 %).

Per sexe, l'atur entre els homes cau un -25,2 %, i el de les dones, un -18,9 %. L'atur nacional decreix un -18,1 %, mentre que els aturats estrangers davallen amb més intensitat (-36,9 %). Per edats, destaca la caiguda interanual entre les persones menors de 30 anys (-47,3 %), i la pràctica estabilització entre les persones de més de 55 anys (-0,5 %). La baixada és generalitzada entre els grans sectors d'activitat econòmica. En termes absoluts la reducció més destacada és la del sector serveis (-1.068), per contra, el sector industrial experimenta una sensible caiguda, tot i ser el segon sector en importància a la comarca (-74).

Gràfic 5

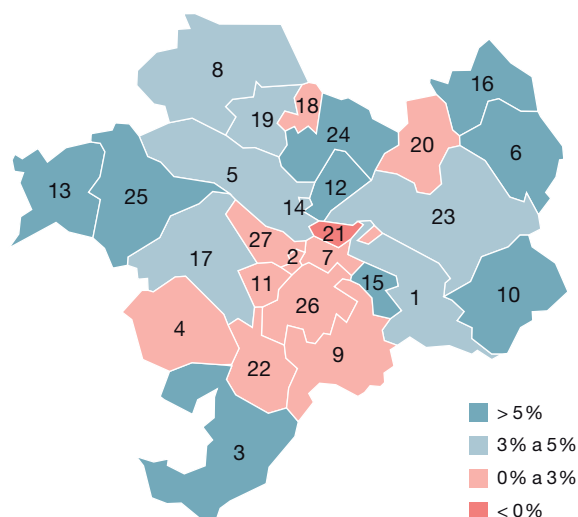
Taxes de variació interanual de la població aturada registrada. Alt Penedès (en percentatge)

Font: Programa Hermes basat en dades del Departament d'Empresa i Treball

Mapa 1

Variació població ocupada registrada. Alt Penedès, 2021 (en percentatge)

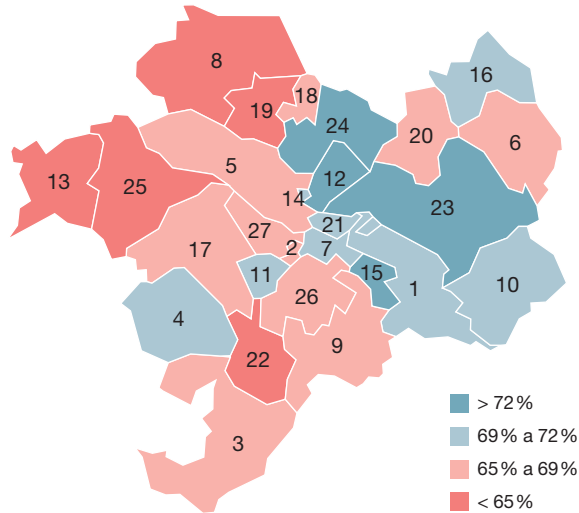

La població aturada registrada de la comarca disminueix un 21,7 % l'any 2021 i la taxa d'atur registrat se situa en el 10,5 %, 2,2 punts percentuals inferior a la de desembre del 2020.

Mapa 2

**Taxa d'ocupació registrada.
Alt Penedès, 2021**

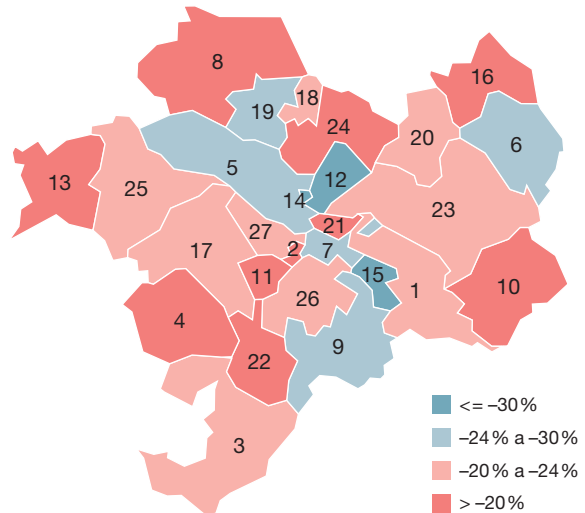
(en percentatge)

Mapa 3

**Variació anual de l'atur registrat.
Alt Penedès, 2021**

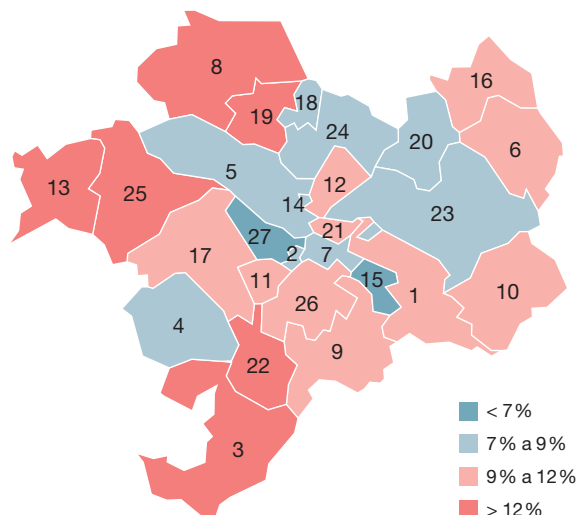
(en percentatge)

Mapa 4

**Taxa d'atur registrat.
Alt Penedès, 2021**

(en percentatge)

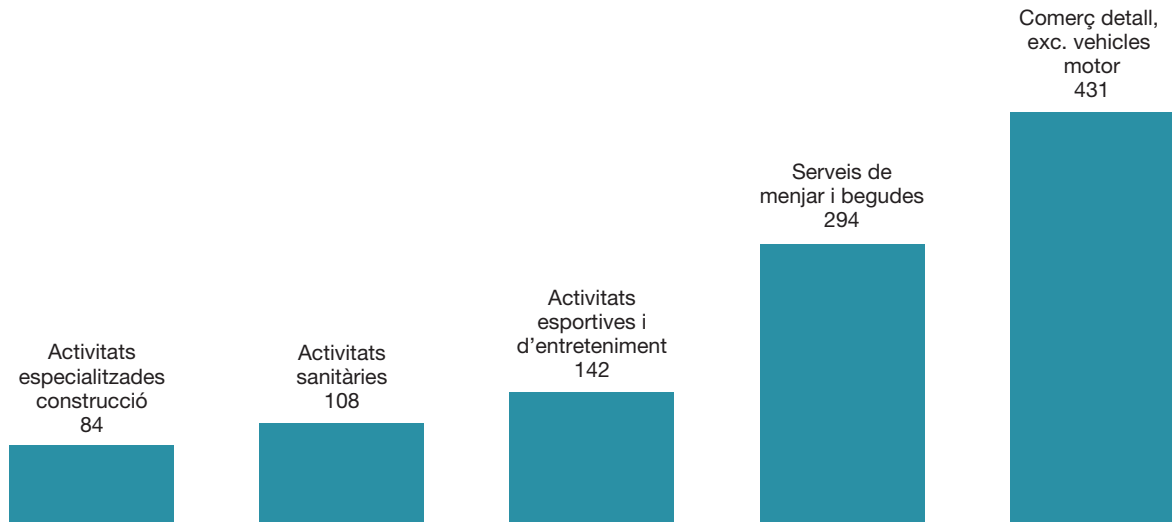

Ha crescut l'ocupació en pràcticament la totalitat dels municipis de l'Alt Penedès, 21 dels 27, i 9 d'ells tenen una taxa d'ocupació superior al 70%. 21 dels municipis redueixen l'atur registrat, però 3 presenten una taxa especialment elevada, superior al 15%.

1 Avinyonet del Penedès	15 Sant Cugat Sesgarrigues
2 Cabanyes (Les)	16 Sant Llorenç d'Hortons
3 Castellet i la Gornal	17 Sant Martí Sarroca
4 Castellví de la Marca	18 Sant Pere de Riudebitlles
5 Font-rubí	19 Sant Quintí de Mediona
6 Gelida	20 Sant Sadurní d'Anoia
7 Granada (La)	21 Santa Fe del Penedès
8 Mediona	22 Santa Margarida i els Monjos
9 Olèrdola	23 Subirats
10 Olesa de Bonesvalls	24 Torrelavit
11 Pacs del Penedès	25 Torrelles de Foix
12 Pla del Penedès (El)	26 Vilafranca del Penedès
13 Pontons	27 Vilobí del Penedès
14 Puigdàlber	

Gràfic 6

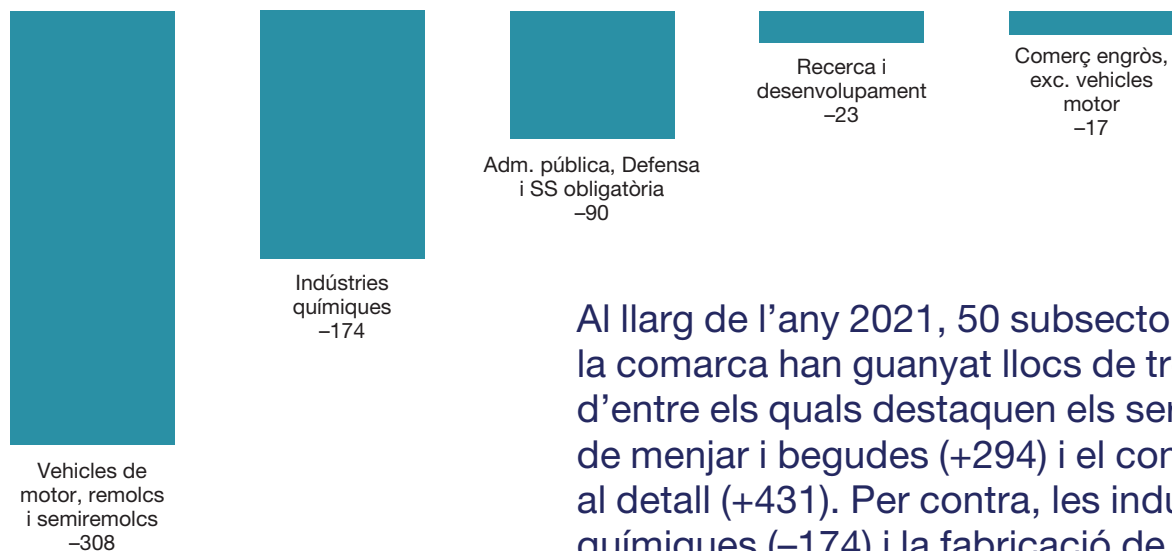
Subsectors d'activitat amb més guany de llocs de treball. Alt Penedès, 2021 (absoluts)

Font: Programa Hermes basat en dades d'Idescat

Gràfic 7

Subsectors d'activitat amb més pèrdua de llocs de treball. Alt Penedès, 2021 (absoluts)

Font: Programa Hermes basat en dades d'Idescat

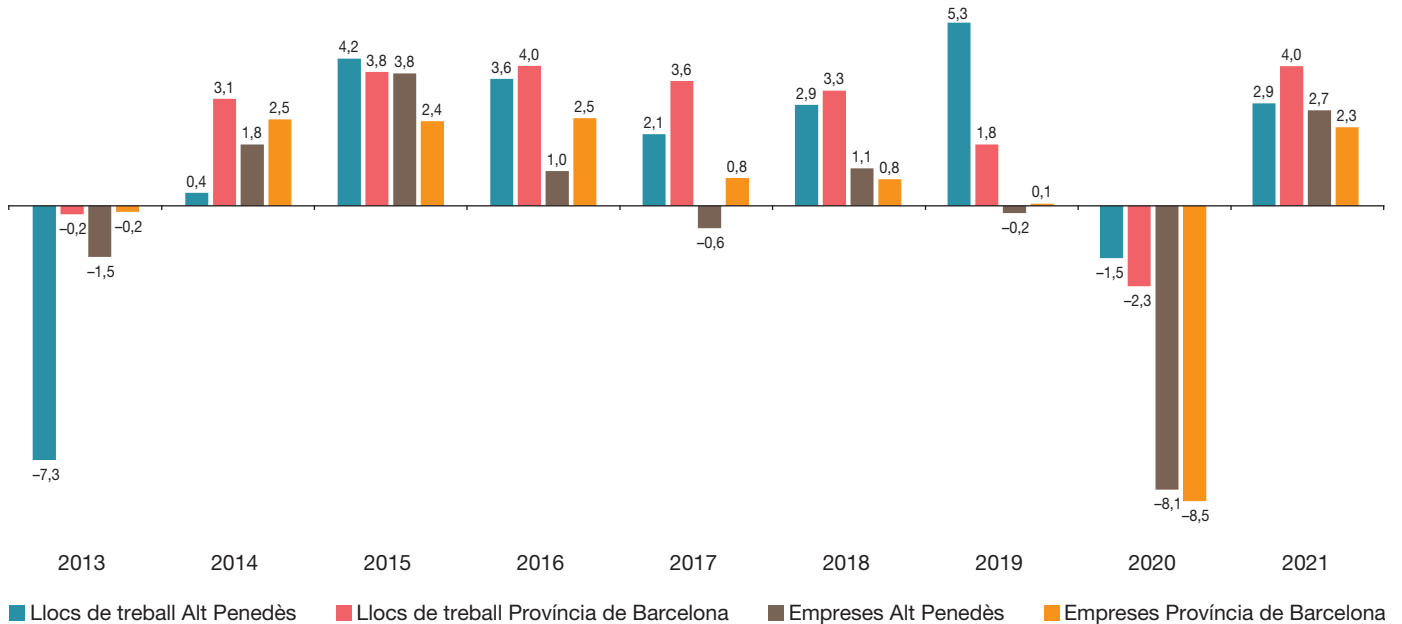
Al llarg de l'any 2021, 50 subsectors de la comarca han guanyat llocs de treball, d'entre els quals destaquen els serveis de menjar i begudes (+294) i el comerç al detall (+431). Per contra, les indústries químiques (-174) i la fabricació de vehicles de motor (-308) destaquen d'entre els sectors que perden ocupació.

El nombre de **llocs de treball** (treballadors de les empreses de la comarca, hi resideixin o no) se situa a finals del 2021 en 41.666, 1.191 més que l'any anterior, que es tradueix en un increment del 2,9 %, i és juntament amb el Bages, la comarca que creix de forma més moderada (4,0 % a la província). La variació de llocs de treball és superior en el treball assalariat (3,3 %) que en el treball autònom (1,3 %).

Gràfic 8

Taxes de variació interanual dels llocs de treball i empreses

(en percentatge)

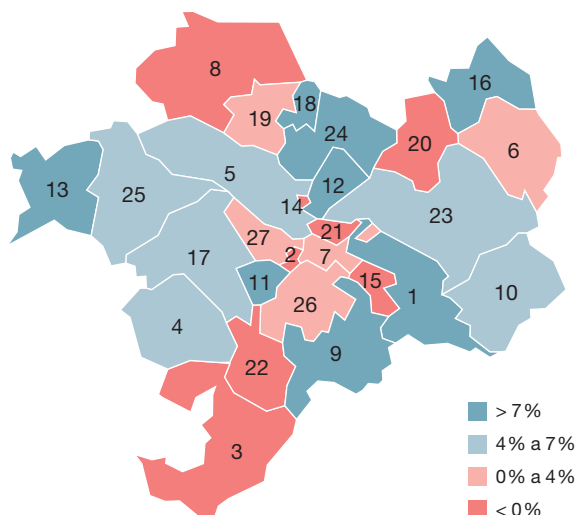

Font: Programa Hermes basat en dades d'Idescat

La variació interanual dels llocs de treball (vegeu el mapa 5) s'estén per dinou municipis, dels quals en termes relatius destaquen Torrelavit (13,4 %), Avinyonet del Penedès (13,4 %) i Pontons (41,8 %). Tanmateix, vuit municipis registren una variació negativa, entre els que destaquen: Puigdàlber (-3,6 %), Sant Cugat Sesgarrigues (-3,9 %) i Castellet i la Gornal (-29,3 %). Aquest darrer està directament relacionat amb el tancament d'un important centre de treball industrial al municipi.

Mapa 5

Variació llocs de treball registrats. Alt Penedès, 2021 (en percentatge)

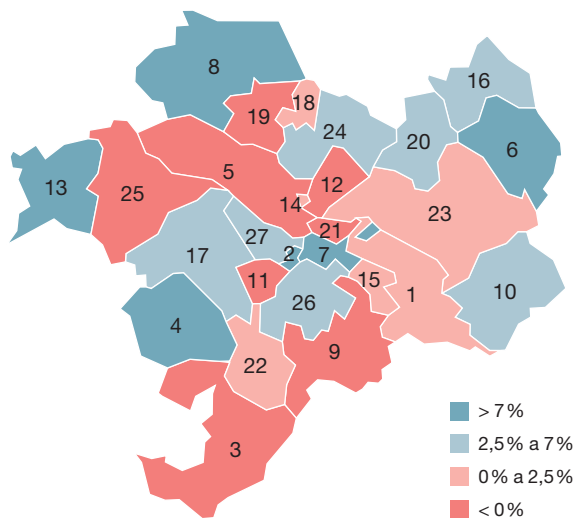

El 2021 ha suposat una recuperació del nombre de llocs de treball a la comarca, que augmenta el 2,9 %, especialment gràcies al treball assalariat (3,3 %). El nombre d'empreses creix un 2,7 % (87).

En el cas de les **empreses** (comptes de cotització) el creixement ha estat del 2,7 % (87), fins arribar a les 3.259 empreses a finals del 2021. L'augment del nombre d'empreses ha estat lleugerament superior al del conjunt de la província (2,3 %). Per subsectors, els increments més importants s'han produït a les activitats esportives i d'entreteniment (9) i als serveis de menjar i begudes (29). Les davallades més destacades s'observen en les activitats postals i de correus (-5) i les activitats jurídiques i de comptabilitat (-7).

Mapa 6

Variació empreses registrades.
Alt Penedès, 2021 (en percentatge)

15 municipis guanyen empreses al llarg de l'any 2021, destaquen Gelida (9), Sant Sadurní d'Anoia (11) i Vilafranca del Penedès (46). Per contra, 8 municipis registren descensos en el nombre d'empreses en el mateix període.

El desembre del 2021 el nombre de **prestacions per desocupació** ha estat de 3.371, que són 737 prestacions menys que el desembre del 2020. La cobertura de prestacions entre la població aturada registrada arriba al 64,2 %, la tercera taxa més elevada entre totes les comarques de la província, i se situa 2,9 punts per sobre de la taxa registrada un any abans, gràcies a la major reducció del nombre d'aturats. Tanmateix, aquesta taxa resulta inferior a la que hi havia el mateix període de l'any 2019 (67,6 %).

Al llarg de l'any 2021 s'ha registrat un total de 42.894 **contractes laborals**, que representa un increment interanual del 23,2 % (8.089 contractes més), un augment que respon a la recuperació de l'activitat econòmica a partir de la millora de les condicions provocades per la crisi de la covid-19. L'evolució està en línia amb el conjunt de la demarcació (24,0 %). El sector serveis i la indústria encapçalen aquesta recuperació de la contractació. Per tipologia, la contractació indefinida augmenta a un ritme similar al de la contractació temporal (22,0 % i 23,4 % respectivament).

Cinc PAE de Vilafranca es posen al dia

Joan Manel Montfort i Guasch, Tinent d'alcalde de l'Àrea de Desenvolupament Econòmic i Projecció Exterior

Vilafranca del Penedès té voluntat de posicionar-se com a capital d'un territori, el Penedès, sostenible i saludable. Per aconseguir-ho, cal treballar per un model energètic que avanci en la reducció de les emissions de carboni a l'atmosfera i per fer un ús eficient dels recursos orientant-se cap a un model d'economia circular.

L'execució del projecte PAE Vilafranca-Olèrdola «Innovant per a la sostenibilitat del territori», amb el suport de la Diputació de Barcelona, ha permès avançar en aspectes com la mobilitat sostenible i transició energètica, fomentar la innovació empresarial i millorar la integració paisatgística dels polígons d'activitat econòmica.

Concretament, les diferents actuacions han contribuït a millorar la connectivitat entre polígons d'activitats econòmiques amb un carril pedalable; a posar la primera pedra d'un model d'autoconsum amb energies renovables instal·lant fotolineres a l'aparcament del Centre Àgora; a la millora paisatgística plantant una façana arbrada al llarg de l'eix de l'antiga N-340; a l'estalvi energètic i a la millora de la confortabilitat dels diferents espais del Centre Àgora i al foment de la innovació i la millora de la competitivitat empresarial amb l'entrada en funcionament de l'espai Lab.

Construcció d'un itinerari pedalable i per a vianants que connecta cinc polígons entre els nuclis urbans de Vilafranca del Penedès i Santa Margarida i els Monjos passant pel municipi d'Olèrdola, amb qui s'ha coexecutat l'actuació.

El carril pedalable (amb carril per a bicicletes i carril per a vianants) connecta la trama urbana de Vilafranca amb els PAE Avinguda de Tarragona, Domenys I, Clot de Moja, Estació de Mercaderies i Domenys II. El seu itinerari discorre majoritàriament en paral·lel a l'antiga carretera N-340, amb una longitud d'1,9 km. Aquesta actuació s'ha complementat amb la plantació d'estrat arbustiu al llarg del carril pedalable dins del PAE Avinguda Tarragona, amb una varietat d'espècies per afavorir la biodiversitat de la zona i adaptades al clima mediterrani. En una segona fase es preveu la plantació d'arbrat.

L'objectiu d'aquesta actuació és augmentar la mobilitat a peu, amb bicicleta o amb patinet per reduir les emissions de CO₂ i millorar la qualitat de l'aire.

Aquesta actuació millora la igualtat d'oportunitats per a les persones amb pocs recursos que no disposen de vehicle privat, i per a les persones amb diversitat funcional sense carnet de conduir. El recorregut està plenament adaptat per a persones amb mobilitat reduïda.

Instal·lació de punts de recàrrega per a vehicles elèctrics a l'aparcament del Centre Àgora aprofitant l'energia solar per impulsar el cotxe multiusuari i afavorir la intermodalitat en el transport

S'han instal·lat dues fotolineres que consten de marquesines per a 12 places cobertes d'aparcament, un sistema de carregadors de vehicles elèctrics format per sis carregadors de 7,4 kW de potència cadascun i un sistema de producció d'energia fotovoltaica a la coberta de les fotolineres format per 90 plaques de 335 kWp cadascuna, amb una potència total de 30,15 kWp. Les plaques fotovoltaïques tenen una producció estimada útil anual de 34.190 kWh.

L'energia elèctrica generada s'utilitza tant per al consum del Centre Àgora (climatització, instal·lacions informàtiques, il·luminació, etc.) com per als diferents carregadors de vehicles elèctrics instal·lats.

La gestió és pública i gratuïta, i els usuaris poden utilitzar-la a través de la targeta integrada a l'Aliança de Municipis per a la interoperabilitat de Catalunya.

També s'ha instal·lat un punt per a la recàrrega de bicicletes elèctriques.

L'actuació contribueix a la millora de la qualitat de l'aire disminuint la contaminació atmosfèrica i l'emissió de gasos d'efecte hivernacle, ajuda a la disminució de la contaminació acústica i a garantir l'autosuficiència energètica i a diversificar els recursos energètics.

La fotolinera disposa de dues places per a vehicles adaptats per a persones amb diversitat funcional.

Millora de l'eficiència energètica del Centre Àgora

A l'edifici del Centre Àgora, seu del Servei de Promoció Econòmica de l'Ajuntament de Vilafranca, viver d'empreses i hotel d'entitats del món econòmic comarcal, s'han dut a terme diferents accions, totes elles encaminades a la millora de l'eficiència, de l'estalvi energètic i de la confortabilitat:

- Millora de l'envoltant. S'ha dut a terme un nou aïllament tèrmic col·locat per l'interior, tant en les façanes com en els sostres dels espais destinats a oficines i a espais comuns. En algunes zones s'ha dut a terme un canvi de les fusteries exteriors d'alumini, amb doble vidre de seguretat.
- Millora de la insonorització d'espais comuns (aules de formació i sales de reunions) amb aïllament absorbent.
- Millora de la climatització. Instal·lació d'un sistema elèctric de calefacció/refrigeració centralitzat, d'alta eficiència energètica per posar en servei aparells de paret.

L'actuació duta a terme al Centre Àgora amb la utilització d'energies renovables, procedents d'una font natural d'energia com són les plaques fotovoltaïques de la fotolinera situada a l'aparcament del Centre Àgora, és un exemple d'un objectiu global de l'Ajuntament de Vilafranca per fer més sostenibles i eficients energèticament diversos edificis municipals.

Construcció de l'espai Open Living Lab al Centre Àgora

S'ha actuat en dues naus del Centre Àgora adequant l'espai en un Lab (140 m²), dues sales de reunions i dues aules de formació (200 m²) de nova creació.

El Lab és l'espai físic on s'ideen i prototipen els resultats dels projectes sorgits en el marc de l'Ecosistema d'innovació del Penedès, una iniciativa del projecte Penedès circular, des d'on es treballa per fer del Penedès un territori més sostenible i saludable.

Des de Lab es vol impulsar la transició energètica i el canvi climàtic a través de la innovació, resolent els principals reptes del territori i de les seves empreses en l'àmbit de la sostenibilitat.

D'altra banda, la construcció d'aquest espai s'ha fet tenint en compte els criteris d'eficiència energètica.

El Lab del Centre Àgora és el primer espai físic a la comarca destinat a fomentar la innovació per fer front als reptes estratègics del territori del Penedès.

Substitució dels llums de VSAP per LED (fase 1)

En els diversos PAE entre Vilafranca i el terme municipal de Santa Margarida i els Monjos s'ha substituït l'enllumenat existent per enllumenat LED. Amb aquesta actuació es pretén obtenir una major eficiència energètica de l'enllumenat; una vida útil més llarga dels llums, així com una disminució del cost del seu manteniment; un important estalvi energètic, situat al voltant d'un 42 % i la reducció d'emissions CO₂ associades.

Els llums LED comporten la percepció d'un augment de la il·luminació, i alhora un augment de la percepció de la seguretat.

Totes aquestes actuacions tenen un ampli abast, ja que suposen una millora per a les més de 200 empreses que estan situades en aquests cinc PAE i per als més de 2.000 treballadors i treballadores, que ja poden anar a treballar a peu, amb bicicleta o amb patinet elèctric. És un valor afegit per als polígons. El projecte ha tingut en compte les necessitats de les empreses afectades.

